Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

14. června 2016*

„Kasační opravný prostředek — Člen Evropského parlamentu — Příspěvek na parlamentní asistenci — Vracení přeplatků — Inkaso — Prováděcí opatření ke statutu poslanců Evropského parlamentu — Dodržování práva na obhajobu — Zásada nestrannosti — Promlčení — Nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 — Články 78 až 81 — Nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012 — Články 81, 82 a 93 — Zásada ochrany legitimního očekávání — Přiměřená lhůta“

Ve věci C-566/14 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 6. prosince 2014,

Jean-Charles Marchiani, s bydlištěm v Toulonu (Francie), zastoupený C.-S. Marchianim, advokátem,

účastník řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatel),

další účastník řízení:

Evropský parlament, zastoupený G. Corstensem a S. Seyr, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaný v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, A. Tizzano, místopředseda, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič (zpravodaj), J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadžev, C. Toader, D. Šváby a F. Biltgen, předsedové senátů, J.-C. Bonichot, M. Safjan, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda a S. Rodin, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: V. Giacobbo-Peyronnel, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 8. prosince 2015,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 19. ledna 2016,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

1 Kasačním opravným prostředkem se Jean-Charles Marchiani domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 10. října 2014, Marchiani v. Parlament (T-479/13, nezveřejněný, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2014:866), kterým Tribunál zamítl jeho žalobu znějící na zrušení rozhodnutí generálního tajemníka Evropského parlamentu ze dne 4. července 2013 o povinnosti navrhovatele vrátit částku 107 694,72 eura (dále jen „sporné rozhodnutí“) a s ním spojené výzvy k úhradě č. 2013-807 ze dne 5. července 2013 (dále jen „sporná výzva k úhradě“).

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012

2 V článku 78 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční pravidla o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, nadepsaném „Stanovení pohledávky“, se uvádí:

„1. Stanovení pohledávky je úkon, kterým příslušná schvalující osoba:

a) ověřuje, zda dluh existuje;

b) určuje nebo ověřuje skutečnost a výši dluhu;

c) ověřuje podmínky splatnosti dluhu.

2. Vlastní zdroje poskytnuté Komisi a veškeré pohledávky identifikované jako jisté, o stanovené pevné částce a splatné se stanovují inkasním příkazem předloženým účetnímu a výzvou k úhradě zaslanou dlužníku, přičemž obojí vystavuje příslušná schvalující osoba.

3. Neoprávněně vyplacené částky musí být získány zpět.

4. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 210, kterými stanoví podrobná pravidla týkající se stanovování pohledávek, včetně postupů a podkladů, a úroku z prodlení.“

3 V článku 79 odst. 1 tohoto nařízení, nadepsaném „Schválení inkasa“, se stanoví:

„Schválení inkasa je úkon, kterým příslušná schvalující osoba vystavením inkasního příkazu vydává pokyn účetnímu, aby inkasoval pohledávku stanovenou příslušnou schvalující osobou.“

4 V článku 80 odst. 1 tohoto nařízení, nadepsaném „Pravidla pro inkaso“, se stanoví:

„Účetní jedná na základě inkasních příkazů k pohledávkám řádně stanoveným příslušnou schvalující osobou. Zajistí s náležitou pečlivostí, aby Unie obdržela své příjmy a aby byla zachována její práva.

Účetní inkasuje částky započtením proti případným odpovídajícím pohledávkám dlužníka vůči Unii. Tyto pohledávky musí být jisté, o stanovené pevné částce a splatné.“

5 Článek 81 nařízení č. 966/2012, nadepsaný „Promlčecí lhůta“, stanoví:

„1. Aniž jsou dotčena ustanovení zvláštních předpisů a uplatňování [rozhodnutí Rady 2007/436/ES, Euratom ze dne 7. června 2007 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství (Úř. věst. 2007, L 163, s. 17)], promlčují se nároky Unie vůči třetím osobám a nároky třetích osob vůči Unii po pěti letech.

2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 210, kterými stanoví podrobná pravidla týkající se promlčecí lhůty.“

6 Článek 81 odst. 1 nařízení č. 966/2012 je obdobného znění jako článek 73a nařízení Rady č. 1605/2002 (ES, Euratom) ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. 2002, L 248, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 74), ve znění nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1995/2006 ze dne 13. prosince 2006 (Úř. věst. 2006, L 390, s. 1) (dále jen „nařízení č. 1605/2002“).

Nařízení v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012.

7 V článku 81 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1268/2012 ze dne 29. října 2012 o prováděcích pravidlech k nařízení č. 966/2012 (Úř. věst. 2012, L 362, s. 1) se stanoví:

„Při zjištění pohledávky se příslušná schvalující osoba ujistí, že

a) pohledávka je jistá, tedy není ničím podmíněna;

b) pohledávka je pevně stanovena v peněžní částce;

c) pohledávka je splatná a nepodléhá žádné lhůtě k platbě;

d) údaje o dlužníku jsou správné;

e) částka, která se má inkasovat, je zapsána ve správné položce rozpočtu;

f) podklady jsou v pořádku;

g) je dodržena zásada řádného finančního řízení, zejména z hlediska kritérií uvedených v čl. 91 odst. 1 písm. a).“

8 Podle čl. 82 odst. 1 a 2 tohoto nařízení v přenesené pravomoci:

„1. Stanovení pohledávky vychází z podkladů, jež osvědčují nárok Unie.

2. Před stanovením pohledávky provede příslušná schvalující osoba osobně kontrolu podkladů nebo se na vlastní odpovědnost ujistí, že tato kontrola byla provedena.“

9 V článku 93 uvedeného nařízení v přenesené pravomoci, nadepsaném „Pravidla pro běh promlčecích lhůt“, se stanoví:

„1. Promlčecí lhůta nároků Unie vůči třetím osobám počíná běžet dnem uplynutí lhůty oznámené dlužníkovi ve výzvě k úhradě podle čl. 80 odst. 3 písm. b).

Promlčecí lhůta nároků třetích osob vůči Unii počíná běžet dnem, kdy se podle odpovídajícího právního závazku stává nárok třetí osoby splatným.

[…]

6. Po uplynutí promlčecí lhůty podle odstavců 1 až 5 nelze nároky již vymáhat.“

10 Znění čl. 93 odst. 1 nařízení v přenesené pravomoci č. 1268/2012 odpovídá znění čl. 85b odst. 1 nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení č. 1605/2002 (Úř. věst. 2002, L 357, s. 1) ve znění nařízení Komise č. 487/2007 ze dne 23. dubna 2007, kterým se mění nařízení č. 2342/2002 (ES, Euratom) o prováděcích pravidlech k nařízení č. 1605/2002 (Úř. věst. 2007, L 111, s. 13).

Pravidla pro poskytování náhrad a příspěvků poslancům Evropského parlamentu

11 V článku 27 bodě 3 pravidel pro úhradu nákladů a příspěvků poslancům Evropského parlamentu (dále jen „pravidla pro úhradu nákladů a příspěvků“) ve znění platném do 14. července 2009 se stanoví:

„Zjistí-li generální tajemník po konzultaci s kvestory, že byly poslancům Evropského parlamentu neoprávněně vyplaceny částky z titulu příspěvků stanovených těmito pravidly, vydá nařízení směřující k inkasu těchto částek od dotčených poslanců.“

12 V článku 68, nadepsaném „Vrácení neoprávněně vyplacených částek“, rozhodnutí Předsednictva Evropského parlamentu ze dne 19. května a 9. července 2008, kterým se stanoví prováděcí opatření ke statutu poslanců Evropského parlamentu (Úř. věst. 2009, C 159, s. 1), ve znění platném od 21. října 2010 (Úř. věst. 2010, C 283, s. 9), se stanoví:

„1. Jakákoli částka vyplacená z hlediska těchto prováděcích opatření neoprávněně bude požadována zpět. Generální tajemník vydá pokyny k tomu, aby byly tyto částky získány od dotyčného poslance zpět.

2. Při rozhodování o vymáhání plateb se věnuje náležitá pozornost tomu, aby poslanec mohl účinně vykonávat svůj mandát a nebyl narušen řádný chod Parlamentu. Před přijetím rozhodnutí dá generální tajemník příslušnému poslanci možnost se vyjádřit.

3. Tento článek se použije obdobně pro bývalé poslance a třetí osoby.“

13 Součástí hlavy III uvedených prováděcích opatření, nadepsané „Obecná a závěrečná ustanovení“, je kapitola IV, nadepsaná „Závěrečná ustanovení“. V článku 72, nadepsaném „stížnost“, této kapitoly IV se stanoví:

„1. Poslanec, který se domnívá, že příslušný útvar v jeho případě řádně neuplatnil tato prováděcí opatření, se může písemně obrátit na generálního tajemníka.

Generální tajemník ve svém rozhodnutí ohledně stížnosti uvede důvody, které jej k tomuto rozhodnutí vedly.

2. Pokud poslanec nesouhlasí s rozhodnutím generálního tajemníka, může do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí požádat, aby byla otázka postoupena kvestorům, kteří po vyjádření generálního tajemníka přijmou rozhodnutí.

3. Pokud některá strana uvedeného postupu nesouhlasí s rozhodnutím kvestorů, může do dvou měsíců od oznámení tohoto rozhodnutí požádat, aby byla záležitost postoupena předsednictvu, které přijme konečné rozhodnutí.

4. Tento článek se použije rovněž pro právního nástupce poslance i pro bývalé poslance a jejich právní nástupce.“

14 Článek 74 prováděcích pravidel stanoví:

„S výhradou přechodných ustanovení uvedených v hlavě IV se pravidla pro poskytování náhrad a příspěvků poslancům ruší dnem vstupu statutu v platnost.“

Skutečnosti předcházející sporu:

15 Jean-Charles Marchiani byl poslancem Evropského parlamentu v období od 20. července 1999 do 19. června 2004. V období let 2001 až 2004 využíval služeb parlamentní asistence paní T. a pana T a v období let 2002 až 2004 paní B. Dne 30. září 2004 informoval vyšetřovací soudce při tribunal de grande instance de Paris (Soud prvního stupně v Paříži, Francie) předsedu Evropského parlamentu, že je možné, že úkoly, které paní T. a pan T plnili v letech 2001 až 2004, neměly žádný skutečný vztah s úkoly parlamentního asistenta.

16 Rozhodnutím ze dne 4. března 2009, vydaným v kontradiktorním řízení a na základě konzultace s kvestory ze dne 14. ledna 2009, generální tajemník Parlamentu (dále jen „generální tajemník“) konstatoval, že na základě článku 14 pravidel pro náhrady a příspěvky byla navrhovateli neoprávněně vyplacena částka 148 160,27 eura, a požádal schvalujícího úředníka Parlamentu, aby přijal opatření nezbytná k navrácení uvedené částky.

17 Téhož dne schvalující úředník Parlamentu zaslal navrhovateli výzvu k úhradě, kterou ho vyzval, aby vrátil částku 148 160,27 eura.

18 Dne 14. srpna 2009 Evropský úřad pro boj proti podvodům (dále jen „úřad OLAF“) poté, co mu generální tajemník dne 21. října 2008 předal spis týkající se dotčených nesrovnalostí, informoval Parlament a navrhovatele o zahájení vyšetřování.

19 Dne 14. října 2011 úřad OLAF, po provedení vyšetřování a vyslechnutí navrhovatele dne 6. července 2011, zaslal Parlamentu kopii své závěrečné zprávy (dále jen „zpráva úřadu OLAF“). Závěrečná zpráva uvádí, že navrhovatel neoprávněně čerpal náhrady za úkoly vykonávané paní T., panem T. a paní B., a doporučuje v ní Parlamentu, aby učinil kroky nezbytné k navrácení dlužných částek. Dne 25. října 2011 úřad OLAF vyrozuměl navrhovatele o skončení vyšetřování.

20 Dne 28. května 2013 generální tajemník na základě zprávy úřadu OLAF podle čl. 27 odst. 3 pravidel pro náhrady a příspěvky informoval navrhovatele o úmyslu vymáhat v plné výši částky vyplacené Parlamentem v souvislosti s činností paní T., pana T. a paní B., a vyzval jej, aby se k věci vyjádřil.

21 Dne 25. června 2013 byl navrhovatel vyslechnut generálním tajemníkem. Dne 27. června 2013 navrhovatel zaslal generálnímu tajemníkovi zápis ze slyšení. Dne 2. července 2013 generální tajemník konzultoval kvestory.

22 Sporným rozhodnutím generální tajemník konstatoval, že ačkoli rozhodnutí ze dne 4. března 2009 stanovilo navrácení částky 148 160,27 eura, byla navrhovateli neoprávněně vyplacena další částka 107 694,72 eura, a požádal schvalujícího úředníka Parlamentu, aby přijal opatření nezbytná k získání posledně uvedené částky zpět. V podstatě měl generální tajemník za to, že navrhovatel nepředložil důkazy o tom, že paní T., pan T. a paní B. vykonávali práci parlamentních asistentů.

23 Ve sporném rozhodnutí se uvádí, že částky vyplacené jako náhrady na parlamentní asistenci dosáhly celkové výše 255 854,99 eura, z čehož byla část předmětem rozhodnutí ze dne 4. března 2009, a dále, že další částka ve výši 107 694,72 eura nebyla vyplacena v souladu s pravidly pro náhrady a příspěvky a musí být získána zpět. Dne 5. července 2013 schvalující úředník Parlamentu vydal výzvu k úhradě nařizující inkaso částky 107 694,72 eura do 31. srpna 2013.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

24 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 3. září 2013 podal navrhovatel žalobu domáhající se zrušení sporného rozhodnutí a sporné výzvy k úhradě.

25 Na podporu své žaloby navrhovatel vznáší pět žalobních důvodů vycházejících zaprvé z porušení postupu stanoveného prováděcími opatřeními, jakož i zásady kontradiktornosti a zásady dodržování práva na obhajobu, zadruhé z nesprávného uplatnění pravidel pro náhrady a příspěvky, zatřetí z nesprávného posouzení dokladů, začtvrté z nedostatku nestrannosti generálního tajemníka, a konečně zapáté z promlčení částek, jejichž navrácení bylo požadováno. Vzhledem k jeho názoru, že dotčené částky byly promlčeny a výstavce sporné výzvy k úhradě nesplňoval požadavky na funkci pověřené schvalující osoby, se navrhovatel u Tribunálu rovněž domáhal zrušení této výzvy k úhradě.

26 Napadeným rozsudkem Tribunál, aniž by rozhodl o argumentech Evropského parlamentu týkající se nepřípustnosti žaloby, zamítl žalobu žalobce ve věci samé.

Návrhová žádání účastníků v řízení o kasačním opravném prostředku

27 Jean-Charles Marchiani navrhuje, aby Soudní dvůr napadený rozsudek zrušil.

28 Evropský parlament navrhuje, aby Soudní dvůr:

— zamítl kasační opravný prostředek a

— uložil navrhovateli náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

29 Na podporu svého kasačního opravného prostředku uplatňuje navrhovatel pět důvodů.

30 Parlament má za to, že je kasační opravný prostředek v plném rozsahu nepřípustný. Podpůrně Parlament tvrdí, že důvody kasačního opravného prostředku je třeba v části, v níž jsou nepřípustné, odmítnout a v části, v níž jsou neopodstatněné, zamítnout.

K přípustnosti kasačního opravného prostředku jako celku

31 Parlament namítá nepřípustnost kasačního opravného prostředku jako celku z toho důvodu, že navrhovatel se v zásadě omezuje na opakování žalobních důvodů a argumentů, které již uvedl před Tribunálem, aniž by poskytl argumentaci specificky směřující k odůvodnění, které tribunál uvedl v napadeném rozsudku.

32 V tomto ohledu je však třeba konstatovat, že argumentace Parlamentu je formulována obecně a není vymezena na základě přesného rozboru argumentace, kterou navrhovatel předkládá v rámci kasačního opravného prostředku.

33 Za těchto podmínek je třeba zamítnout námitku nepřípustnosti v rozsahu, v němž směřuje proti kasačnímu opravnému prostředku jako celku.

34 Konstatování uvedené v předchozím bodě však nepředjímá výsledek posouzení přípustnosti v rámci odděleného posuzování některých důvodů kasačního opravného prostředku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 2013, Francie v. Komise, C-601/11 P, EU:C:2013:465, body 70, 71 a 73).

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

35 Podstatou tvrzení navrhovatele v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku, který má šest částí, je to, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení při aplikaci prováděcích opatření, uvedl v napadeném rozsudku rozporuplné odůvodnění a porušil zásadu dodržování práva na obhajobu.

36 Parlament namítá nepřípustnost první, páté a šesté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku, neboť navrhovatel v těchto částech pouze opakuje argumentaci uvedenou před Tribunálem a nevznesl konkrétní námitky vůči odůvodnění, které Tribunál uvedl v napadeném rozsudku. Ve zbývající části je tento důvod kasačního opravného prostředku podle názoru Parlamentu zčásti irelevantní a zčásti neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

37 Pokud jde o nepřípustnost první, páté a šesté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku, jak tvrdí Parlament, je třeba připomenout, že pokud účastník řízení zpochybňuje výklad nebo použití unijního práva Tribunálem, mohou být právní otázky přezkoumané v prvním stupni znovu projednány v řízení o kasačním opravném prostředku. Jestliže by totiž účastník řízení nemohl tímto způsobem založit kasační opravný prostředek na žalobních důvodech nebo argumentech již použitých před Tribunálem, bylo by řízení o kasačním opravném prostředku zčásti zbaveno smyslu (viz zejména rozsudek ze dne 21. září 2010, Švédsko a další v. API a Komise, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, bod 116).

38 I když je v projednávané věci pravda, že určité části argumentace předložené navrhovatelem v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku nejsou dostatečně přesné, z kasačního opravného prostředku nicméně zjevně vyplývá, že cílem argumentů předkládaných v rámci první, páté a šesté části tohoto důvodu je prokázat, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení při aplikaci prováděcích opatření a porušil zásadu dodržování práva na obhajobu. Tyto části jsou tudíž přípustné.

39 V první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel tvrdí, že Tribunál jednal v rozporu s výslovným zněním čl. 68 odst. 3 prováděcích opatření, který upřesňuje, že toto ustanovení se použije obdobně pro bývalé poslance a třetí osoby, když měl za to, že tato prováděcí opatření se nepoužijí na postup vymáhání částek, který byl veden proti navrhovateli, i když je nesporné, že posledně uvedený je bývalým poslancem.

40 V této souvislosti z čl. 68 odst. 1 prováděcích opatření vyplývá, že „[j]akákoli částka vyplacená z hlediska těchto prováděcích opatření neoprávněně bude požadována zpět“. Tento odstavec rovněž upřesňuje věcnou působnost uvedeného článku 68, neboť se vztahuje pouze na zpětné získání částek, které byly vyplaceny podle těchto prováděcích opatření. Je přitom nesporné, že částky, o které jde v projednávané věci, byly vyplaceny navrhovateli na základě použití pravidel pro náhrady a příspěvky, a nikoli na základě použití prováděcích opatření, které nabyly účinku až po provedení sporných plateb.

Tribunál se tudíž nedopustil nesprávného právního posouzení, pokud v bodech 27 a 28 napadeného rozsudku vyloučil použitelnost článku 68 prováděcích opatření na projednávaný případ, přičemž okolnost, že toto ustanovení odkazuje na bývalé poslance, je v tomto ohledu irelevantní.

41 Mimoto je třeba uvést, že podle čl. 72 odst. 1, 3 a 4 prováděcích opatření je cílem tohoto ustanovení zavést postup pro projednávání stížnosti, který generálnímu tajemníkovi umožňuje projednat námitky předložené poslanci a bývalými poslanci, jakož i jejich právními nástupci, k řádnému uplatňování uvedených opatření na jejich záležitosti. Vzhledem k tomu, že Tribunál správně rozhodl, že základem postupu vrácení neoprávněně vyplacených částek, který byl veden vůči navrhovateli, nebyl článek 68 prováděcích opatření, je třeba mít za to, že námitky navrhovatele, které se týkají průběhu tohoto postupu, nelze považovat za stížnost ve smyslu tohoto článku 72.

42 Tribunál se proto v ničem nedopustil nesprávného právního posouzení, pokud v bodech 27, 28 a 31 napadeného rozsudku vyloučil použití prováděcích opatření na postup inkasa pohledávek dotčených v projednávané věci.

43 Za těchto okolností je třeba rovněž odmítnout pátou část tohoto důvodu kasačního opravného prostředku vycházející z nesprávného právního posouzení, kterého se měl dopustit Tribunál tím, že měl za to, že sporné rozhodnutí mohlo být přijato na základě článků 78 až 80 nařízení č. 966/2012, přestože se na postup vrácení neoprávněně vyplacených částek, který je veden vůči bývalému poslanci, podle navrhovatele měla použít pouze prováděcí opatření.

44 Samotná okolnost, že články 78 až 80 nařízení č. 966/2012 neobsahují způsob, který by se konkrétně týkal zpětného získání pohledávek od poslanců Evropského parlamentu, ale týkají se stanovení pohledávky Unie a přikázání inkasa, jak uvedl Tribunál v bodě 31 napadeného rozsudku, totiž není důvodem pro uplatnění prováděcích opatření v rozporu s jejich věcnou působností.

45 První a pátou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku je proto třeba zamítnout.

46 Pokud jde o druhou a čtvrtou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku, které vycházejí z údajného rozporuplného odůvodnění napadeného rozsudku ve vztahu k použitelnosti článku 68 prováděcích opatření, jakož i pravidel pro náhrady a příspěvky v projednávané věci, je třeba konstatovat, že vycházejí z nesprávného výkladu napadeného rozsudku.

47 Tribunál totiž poté, co v bodech 27 a 28 napadeného rozsudku konstatoval, že prováděcí opatření se nepoužijí na postup vedený proti navrhovateli, v bodě 29 tohoto rozsudku jasně uvedl, že posoudil argumenty navrhovatele vycházející z nesprávného použití článků 68 a 72 prováděcích opatření, a to „bez ohledu na to, zda má zpětné získání neoprávněně vyplacených částek probíhat na základě prováděcích opatření“ a „za fiktivního předpokladu, že se použijí prováděcí opatření“. Z toho vyplývá, že se Tribunál nedopustil rozporů v odůvodnění použitelnosti uvedeného článku 68 na projednávanou věc, když pro úplnost posuzoval porušení prováděcích opatření.

48 Z napadeného rozsudku zadruhé vyplývá, že Tribunál v bodě 27 uvedeného rozsudku konstatoval, že i když vyplacení dotčených částek, k němuž docházelo v období let 2001 až 2004, bylo uskutečněno na základě pravidel pro náhrady a příspěvky, tato pravidla byla, jak uvádí Tribunál v bodě 30 uvedeného rozsudku, zrušena vstupem rozhodnutí Evropského parlamentu 2005/684/ES, Euratom ze dne 28. září 2005 o přijetí statutu poslanců Evropského parlamentu (Úř. věst. 2005, L 262, s. 1) v platnost. Za těchto okolností měl Tribunál v bodě 31 napadeného rozsudku právem za to, aniž v tomto ohledu do rozsudku vnesl nějaký rozpor, že postup zpětného získání neoprávněně vyplacených částek, v rámci něhož bylo v roce 2013 přijato sporné rozhodnutí, nemůže být založen na pravidlech pro náhrady a příspěvky.

49 Vzhledem k tomu, že Tribunál správně konstatoval, jak vyplývá z bodů 40 až 44 tohoto rozsudku, že prováděcí opatření se na projednávanou věc nepoužijí, je rovněž třeba konstatovat, že třetí a čtvrtá část důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatele, v rozsahu v němž vycházejí z chybného výkladu vztahu mezi články 68 a 72 uvedených prováděcích opatření, a dále i vzhledem k irelevantnosti obsahu dopisu ze dne 27. června 2013, který má být podle navrhovatele považován za stížnost ve smyslu uvedeného článku 72, směřují proti odůvodnění napadaného rozsudku, které bylo uvedeno pro úplnost, a proto podle ustálené judikatury Soudního dvora nemohou vést ke zrušení tohoto rozsudku (viz rozsudky ze dne 21. prosince 2011, Francie v. People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, bod 79, a ze dne 13. února 2014, Maďarsko v. Komise, C-31/13 P, EU:C:2014:70, bod 82).

50 S ohledem na výše uvedené je třeba druhou, třetí a čtvrtou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku zamítnout.

51 Konečně pokud jde o šestou část tohoto důvodu kasačního opravného prostředku, která se týká nesprávného právního posouzení, kterého se měl Tribunál dopustit v posouzení údajného porušení práv na obhajobu navrhovatele ze strany Parlamentu, je třeba připomenout, že zásada dodržování práva na obhajobu v každém řízení vedeném vůči osobě, které může vést k přijetí aktu nepříznivě zasahujícímu do jejího právního postavení, je základní zásadou unijního práva, která musí být použita, i když neexistuje žádná specifická právní úprava týkající se takové věci. Tato zásada vyžaduje, aby osoby, kterým jsou určena rozhodnutí, která významně ovlivňují jejich zájmy, mohly užitečně vyjádřit stanovisko ke skutečnostem k odůvodnění těchto rozhodnutí, které jsou jim vytýkány (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne; ze dne 12. února 1992, Nizozemsko a další v. Komise, C-48/90 a C-66/90, EU:C:1992:63, body 44 a 45, ze dne 24. října 1996, Komise v. Lisrestal a další, C-32/95 P, EU:C:1996:402, bod 30, jakož i ze dne 9. června 2005, Španělsko v. Komise, C-287/02, EU:C:2005:368, bod 37).

52 Navrhovatel touto částí přitom vytýká Tribunálu, že v bodě 37 napadeného rozsudku měl neprávem za to, že tím, že jeho dopis ze dne 27. června 2013 nebyl poskytnut kvestorům, nebyla dotčena jeho práva na obhajobu, pakliže kvestoři vydali stanovisko, aniž znali postoj navrhovatele.

53 V tomto ohledu vyplývá z bodů 32 až 39 napadeného rozsudku, že Tribunál zkoumal, zda – v případě neexistence zvláštního postupu pro vrácení neoprávněně vyplacených částek podle nařízení č. 966/2012 – byla dodržena práva navrhovatele na obhajobu v postupu, který vedl k přijetí sporného rozhodnutí. Tribunál v bodě 33 napadeného rozsudku konstatoval, aniž to navrhovatel ve svém kasačním opravném prostředku zpochybill, že před přijetím sporného rozhodnutí „generální tajemník vyslechl navrhovatele a konzultoval kvestory".

54 Navrhovatel ani nenapadá zkreslení skutkového posouzení, které provedl Tribunál v bodě 36 napadeného rozsudku, podle kterého – na rozdíl od toho, co tvrdil navrhovatel před Tribunálem – kvestoři v postupu, který vedl k vydání sporného rozhodnutí, nerozhodovali, ale byli pouze konzultováni, přičemž jejich stanovisko nezavazuje generálního tajemníka při přijímání tohoto rozhodnutí.

55 Mimoto, jak konstatoval Tribunál v bodě 37 napadeného rozsudku, aniž to navrhovatel v kasačním opravném prostředku zpochybnil, i když Parlament připustil, že dopis ze dne 27. června 2013 nebyl kvestorům poskytnut, tento dopis obsahuje pouze zápis, který navrhovatel vypracoval o slyšení před generálním tajemníkem. Vzhledem k tomu, že nejsou známy všechny další okolnosti, které by prokazovaly, že kvůli neposkytnutí tohoto dopisu kvestorům v rámci konzultace došlo k porušení požadavků, které vyplývají z dodržování práva navrhovatele na obhajobu, které je připomenuto v bodě 51 tohoto rozsudku, je třeba mít za to, že Tribunál správně odmítl argument navrhovatele vycházející z porušení jeho práva na obhajobu. Šestou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku je tudíž třeba zamítnout.

56 S ohledem na výše uvedené je třeba zamítnout první důvod kasačního opravného prostředku v plném rozsahu.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

57 Navrhovatel v rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení tím, že v bodě 54 napadeného rozsudku měl za to, že důkazní břemeno týkající se použití náhrad za parlamentní asistenci v souladu s pravidly pro náhrady a příspěvky leží v rámci postupu zpětného získání těchto náhrad na navrhovateli, a nikoli na Parlamentu. Podle navrhovatele měl mít Tribunál vzhledem k okolnostem, že navrhovatel jednak splňuje podmínky, které tato pravidla stanovují pro přiznání uvedené náhrady v okamžiku, kdy o ni požádal, a dále, že sporné rozhodnutí bylo přijato devět let po skončení mandátu navrhovatele, za to, že důkazní břemeno leží na Parlamentu.

58 Parlament tvrdí, že tento důvod kasačního opravného prostředku, v rozsahu, v němž vychází z nesprávného použití pravidel pro náhrady a příspěvky, pokud jde o důkazní břemeno řádného využití náhrad na parlamentní asistenci, je irelevantní, neboť směřuje proti odůvodnění napadeného rozsudku, které bylo uvedeno pro úplnost. Parlament považuje tento důvod kasačního opravného prostředku, který se týká porušení zásady přiměřené lhůty v souvislosti s tímto důkazním břemenem, za neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

59 Je třeba uvést, že druhý důvod kasačního opravného prostředku v části, v níž vychází z nesprávného právního posouzení, kterého se měl dopustit Tribunál, který v bodě 54 napadeného rozsudku konstatoval, že „je na navrhovateli [...], aby předložil důkazy, kterými lze zpochybnit [sporné] rozhodnutí v části, v níž se uvádí, že nepředložil žádný důkaz, kterým by mohl prokázat, že dotčení parlamentní asistenti vykonávali činnost parlamentních asistentů ve smyslu článku 14 pravidel pro náhrady a příspěvky“, směřuje proti odůvodnění napadeného rozsudku, které bylo uvedeno pro úplnost. Z tohoto bodu 54 totiž vyplývá, že navrhovatelova výtka, která se týká údajného přenesení důkazního břemene na Parlament, byla poprvé předložena před Tribunálem až ve fázi repliky, a z tohoto důvodu ji Tribunál prohlásil za nepřípustnou.

60 Tento důvod kasačního opravného prostředku tedy musí být na základě použití judikatury připomenuté v bodě 49 tohoto rozsudku zamítnut jako irelevantní.

61 Mimoto v rozsahu, v němž navrhovatel rovněž tvrdí, že Tribunál neprávem uznal rozložení důkazního břemene ve prospěch Parlamentu, pokud jde o využití náhrad na parlamentní asistenci podle pravidel pro náhrady a příspěvky, třebaže mezi okamžikem zániku mandátu poslance a datem přijetí sporného rozhodnutí uplynula dlouhá doba, je třeba zdůraznit, že ze spisu prvního stupně vyplývá, že taková argumentace nebyla před Tribunálem uplatněna. Tento argument je tedy nový a musí být v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora odmítnut jako nepřípustný (rozsudek ze dne 8. března 2016, Řecko v. Komise, EU:C:2016:145, bod 55 a citovaná judikatura).

62 Druhý důvod kasačního opravného prostředku je proto třeba zamítnout.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

63 V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku vytýká navrhovatel Tribunálu zaprvé, že porušil zásadu kontradiktornosti, a to tím, že se nevyjádřil k porušení článku 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané dne 4. listopadu 1950 v Římě (dále jen „EÚLP"), přestože je Parlament jakožto orgán Unie vázán EÚLP.

64 Navrhovatel má zadruhé za to, že zásada nestrannosti, která vyplývá z článku 6 EÚLP, má širší dosah než zásada řádné správy, kterou Tribunál uplatnil v napadeném rozsudku v části, v níž se vyjadřuje k příslušnému žalobnímu důvodu, který byl vznesen na podporu jím projednávané žaloby. Tribunál tudíž postupoval i v rozporu se zásadou nestrannosti.

65 Parlament se především domnívá, že třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být odmítnut jako nepřípustný, neboť navrhovatel se omezuje na opakování argumentů, které byly uvedeny již před Tribunálem. Tento důvod kasačního opravného prostředku vychází z chybného výkladu napadeného rozhodnutí, neboť Tribunál řádně odůvodnil zamítnutí žalobního důvodu vycházejícího z údajné podjatosti generálního tajemníka. Článek 6 EÚLP podle Parlamentu každopádně nelze použít na postup projednávání před generálním tajemníkem.

Závěry Soudního dvora

66 Pokud jde nejprve o argument Parlamentu, který tvrdí, že třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být prohlášen za nepřípustný, je třeba s ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 37 tohoto rozsudku zdůraznit, že pokud účastník řízení zpochybňuje výklad nebo použití unijního práva Tribunálem, mohou být právní otázky zkoumané v prvním stupni znovu projednány v řízení o kasačním opravném prostředku, neboť jinak by bylo řízení o kasačním opravném prostředku zčásti zbaveno smyslu. Tento závěr je o to důležitější za stavu, kdy je Tribunálu vytýkáno, že nesprávně opomněl přikročit k posouzení žalobního důvodu navrhovatele (viz usnesení ze dne 22. června 2004, Meyer v. Komise, C-151/03 P, nezveřejněno, EU:C:2004:381, bod 50).

67 V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku přitom navrhovatel vytýká Tribunálu, že opomněl rozhodnout o jeho argumentu, který vychází z porušení článku 6 EÚLP v projednávané věci. Třetí důvod kasačního opravného prostředku je proto přípustný.

68 V této souvislosti je třeba poukázat na to, že navrhovatel ve skutečnosti argumentem, že se Tribunál nevyjádřil k výtce vycházející z článku 6 EÚLP, vytýká Tribunálu, že v rámci zkoumání výtky vycházející z porušení zásady nestrannosti nerozhodl o jeho argumentu, který byl předložen poprvé až ve fázi repliky, podle kterého je tato zásada zakotvena rovněž v uvedeném článku 6, který se vztahuje na Parlament jakožto orgán Unie.

69 Podle ustálené judikatury však z povinnosti Tribunálu odůvodnit svá rozhodnutí nevyplývá, že je povinen podrobně odpovědět na každý uplatněný argument (viz rozsudek ze dne 9. září 2008, FIAMM a další v. Rada a Komise, C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, bod 91, jakož i usnesení ze dne 29. října 2009, Portela v. Komise, C-85/09 P, nezveřejněno, EU:C:2009:685, bod 31). Odůvodnění zvolené Tribunálem tedy může být implicitní pod podmínkou, že zúčastněným osobám umožní seznámit se s důvody rozhodnutí Tribunálu, a Soudnímu dvoru umožní disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl provést soudní přezkum (viz zejména rozsudky ze dne 22. května 2008, Evonik Degussa v. Komise, C-266/06 P, EU:C:2008:295, bod 103, a ze dne 8. března 2016, Řecko v. Komise, C-431/14 P, EU:C:2016:145, bod 38).

70 S ohledem na tuto judikaturu je třeba konstatovat, že i když se Tribunál v bodech 63 až 68 napadeného rozsudku výslovně nevyjádřil k článku 6 EÚLP, z odůvodnění Tribunálu nicméně jasně vyplývá, že k výtce vycházející ze zásady nestrannosti zaujal postoj, neboť ji zamítl odůvodněním, které umožňuje navrhovateli pochopit odůvodnění Tribunálu a Soudnímu dvoru provést přezkum. V této souvislosti Tribunál zejména zdůraznil v bodě 63 napadeného rozsudku, že podle zásady řádné správy, která se vztahuje na všechny orgány Unie, mají všechny orgány povinnost nestranně posoudit všechny relevantní důkazy týkající se projednávané věci. V bodě 64 tohoto rozsudku mimoto Tribunál uvedl, že generální tajemník musí složit před předsednictvem Parlamentu slavnostní slib, že bude vykonávat funkci nestraně a podle svého nejlepšího svědomí. V bodech 65 až 68 uvedeného rozsudku Tribunál dále po podrobném přezkumu uvádí, že generální tajemník tuto povinnost při přijetí sporného rozhodnutí neporušil. V bodech 63 až 68 napadeného rozsudku se tedy Tribunál vypořádal s výtkou navrhovatele, která vychází z porušení zásady nestrannosti.

71 Mimoto, aniž je nezbytné rozhodovat o tom, zda se článek 6 EÚLP použije na administrativní postup týkající se vrácení neoprávněně vyplacených částek, který je veden Parlamentem, je třeba uvést k části, v níž se navrhovatel omezuje na tvrzení, že zásada nestrannosti vyplývající z tohoto ustanovení má širší dosah než v souvislosti se zásadou řádné správy, že navrhovatel nicméně neuvádí žádný právní argument, který by mohl zpochybnit zjištění Tribunálu, která jsou uvedena v bodech 63 až 68 napadeného rozsudku.

72 Z toho důvodu musí být – v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora, podle níž kasační opravný prostředek musí přesným způsobem uvádět kritizované části rozsudku, jehož zrušení se navrhovatel domáhá, jakož i právní argumenty, které tento návrh specificky podporují (rozsudky ze dne 11. dubna 2013, Mindo v. Komise, C-652/11 P, EU:C:2013:229, bod 21, jakož i rozsudek ze dne 3. října 2013, Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada, C-583/11 P, EU:C:2013:625, bod 46) – tento argument odmítnut jako nepřípustný.

73 Třetí důvod, který navrhovatel uplatňuje na podporu kasačního opravného prostředku, musí být tudíž zamítnut.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku

74 Navrhovatel v rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl o tom, že nárok na získání nazpět neoprávněně vyplacených částek není promlčen. Tento důvod kasačního opravného prostředku se dělí na čtyři části. Nejprve je třeba zkoumat třetí část tohoto důvodu kasačního opravného prostředku a jeho první a druhou část společně.

K třetí části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastníků řízení

75 Ve třetí části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel vytýká Tribunálu, že porušil zásadu ochrany legitimního očekávání tím, že konstatoval, že se navrhovatel nemohl domnívat, že od něj nebude požadováno, aby vrátil částky, které mu byly vyplaceny jako náhrady za parlamentní asistenci, vzhledem k délce období, které uplynulo mezi okamžikem jejich vyplacení a datem přijetí sporného rozhodnutí.

76 Parlament s argumentací žalobce nesouhlasí.

– Závěry Soudního dvora

77 Je třeba připomenout, že právo dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání předpokládá, že zúčastněné straně byla příslušnými unijními orgány poskytnuta konkrétní, nepodmíněná a shodující se ujištění z oprávněných a spolehlivých zdrojů (viz zejména rozsudky ze dne 22. června 2006, Belgie a Forum 187 v. Komise, C-182/03 a C-217/03, EU:C:2006:416, bod 147, jakož i ze dne 7. dubna 2011, Řecko v. Komise, C-321/09 P, nezveřejněn, EU:C:2011:218, bod 45).

78 Tribunál v této souvislosti v bodě 80 napadeného rozsudku konstatoval, že navrhovatel nepředložil žádný argument, na základě kterého by bylo možné s ohledem na okolnosti projednávaného případu dospět k závěru, že mohl nabýt legitimní očekávání, že dotčené částky nemohou být vymáhány nazpět. Tribunál mimoto uvádí, že jemu známé skutečnosti, které se týkají průběhu postupu vedeného proti navrhovateli, vylučují vznik takového očekávání na straně navrhovatele, byť od skutečností, které vedly k přijetí sporného rozhodnutí, uplynulá dlouhá doba.

79 Přitom s ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 77 tohoto rozsudku je třeba uvést, že Tribunál správně rozhodl o tom, že ke vzniku legitimního očekávání navrhovatele, že od něj dotčené částky nebudou vymáhány, nemůže dojít pouze na základě jediné okolnosti, kterou je uplynutí dlouhé doby mezi okamžikem vyplacení těchto částek a datem přijetí sporného rozhodnutí.

80 Je proto třeba mít za to, že Tribunál správně zamítl výtku navrhovatele, která vychází z porušení zásady ochrany legitimního očekávání.

81 Z toho vyplývá, že třetí část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku je neopodstatněná.

K první a druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastníků řízení

82 V první části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel tvrdí, že Tribunál postupoval v rozporu s nařízením č. 1605/2002 a nařízením č. 478/2007, když rozhodl o tom, že částky, které byly vymáhány na základě sporného rozhodnutí, nejsou promlčené, přestože měl uznat, že částky vyplacené v průběhu roku 2001 a na začátku roku 2002 byly vzhledem k uplatnění pětileté promlčecí lhůty, která je stanovena v nařízení č. 1605/2002, promlčeny v roce 2007. Pokud jde o částky vyplacené v průběhu druhé poloviny roku 2002 a až do roku 2004, nemohl být podle navrhovatele běh promlčecí lhůty přerušen vstupem v platnost nařízení č. 478/2007, které stanoví, že pětiletá promlčecí lhůta počíná běžet od okamžiku, kdy byla dlužníkovi sdělena sporná výzva k úhradě, neboť v projednávané věci Parlament v průběhu zbylé promlčecí lhůty nevystavil žádnou výzvu k úhradě.

83 Ve druhé části tohoto čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel tvrdí, že Tribunál jednal v rozporu se zásadou zákazu retroaktivity, když zamítl jeho argumentaci, podle které sporná výzva k úhradě, která byla přijata na základě nařízení v přenesené pravomoci č. 1268/2012, neměla mít za následek nový běh promlčecích lhůt, které uplynuly v roce 2009.

84 Parlament s argumentací navrhovatele nesouhlasí.

– Závěry Soudního dvora

85 V první a druhé části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel tvrdí, že nařízení Unie, které bylo platné k datu vyplacení sporných částek, stanovilo pětiletou promlčecí lhůtu pro nároky Unie vůči třetím osobám a pravidlo, které se týká počátku běhu této lhůty, podle kterého je počátkem běhu této lhůty datum, jež je uvedeno ve výzvě k úhradě, bylo přijato až v průběhu roku 2007.

86 V této souvislosti je třeba uvést, že Soudní dvůr již upřesnil, že se samotného článku 73a finančního nařízení, které stanoví pětiletou promlčecí lhůtu u nároků Unie, nelze bez jeho prováděcích pravidel dovolávat za účelem prokázání, že je nárok Unie promlčen viz rozsudek ze dne 13. listopadu 2014, Nencini v. Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, body 43 a 44).

87 Tento článek 73a, který musí být vykládán ve spojení s prováděcími pravidly, která jsou stanovena v článku 85b nařízení č. 2342/2002, tedy stanoví pětiletou promlčecí lhůtu, která umožňuje orgánům Unie zpětné získání nároků Unie vůči třetím osobám, přičemž počátek běhu této lhůty je stanoven na den uplynutí lhůty oznámené dlužníkovi ve výzvě k úhradě (viz rozsudek ze dne 13. listopadu 2014, Nencini v. Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, body 45 a 46).

88 Tento výklad platí i v případě článku 81 nařízení č. 966/2012 a článku 93 nařízení v přenesené pravomoci č. 1268/2012, která byla v platnosti v den přijetí sporného rozhodnutí, neboť čl. 81 nařízení č. 966/2012 v podstatě odpovídá článku 73a nařízení č. 1605/2002 a článek 93 nařízení v přenesené pravomoci č. 1268/2012 článku 85b nařízení č. 2342/2002.

89 Ačkoli navrhovatel zastává podle všeho opačný názor, nestanovují tato ustanovení žádnou lhůtu, v níž by musela být výzva k úhradě oznámena dlužníkovi ode dne vzniku dotčené pohledávky (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. listopadu 2014, Nencini v. Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, bod 47). Z toho vyplývá, že Tribunál měl správně za to, že pohledávky, kterých se sporné rozhodnutí týkalo, nejsou promlčeny a sporné rozhodnutí nebylo přijato v rozporu se zásadou zákazu retroaktivity.

90 První a druhá část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku musí být proto zamítnuty jako neopodstatněné.

Ke čtvrté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastníků řízení

91 Ve čtvrté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel vytýká Tribunálu, že nevzal v úvahu dosah zásady přiměřené lhůty, neboť nezohlednil všechny relevantní okolnosti dané věci. Navrhovatel tvrdí, že Tribunál měl vzhledem k výši dotyčných částek, malé složitosti věci, jakož i k příkladnému chování navrhovatele konstatovat, že lhůta téměř deseti let, která uplynula mezi koncem mandátu navrhovatele a přijetím sporného rozhodnutí Parlamentem, je nepřiměřená.

92 Parlament se především domnívá, že Tribunál neměl v projednávané věci posuzovat porušení přiměřené lhůty, neboť navrhovatel před Tribunálem toto porušení nenamítal. Pokud by však měl být učiněn závěr, že Tribunál zkoumal *ex officio* žalobní důvod vycházející z porušení přiměřené lhůty, znamenalo by to, že se Tribunál dopustil právního omylu, neboť tento žalobní důvod nepatří mezi kategorie žalobních důvodů, které Tribunál může zkoumat i bez návrhu. Tribunál měl každopádně povinnost vyzvat účastníky řízení, aby v tomto ohledu předložily vyjádření. Za těchto okolností Parlament navrhuje, aby Soudní dvůr nahradil odůvodnění napadeného rozsudku.

93 Podpůrně má Parlament za to, že Tribunál neporušil zásadu přiměřené lhůty.

– Závěry Soudního dvora

94 Je třeba uvést, že Soudní dvůr již konstatoval, že dodržení promlčecí lhůty nemůže být zkoumáno unijním soudem bez návrhu, ale návrh v takovém smyslu musí být vznesen dotčeným účastníkem řízení (rozsudek ze dne 8. listopadu 2012, Evropaïki Dynamiki v. Komise, C-469/11 P, EU:C:2012:705, bod 51 a citovaná judikatura). V projednávané věci je nesporné, že navrhovatel výslovně uplatnil před Tribunálem výtku vycházející z opožděnosti postupu Parlamentu, pokud jde o stanovení pohledávky, který je v rozporu s ustanoveními nařízení č. 1605/2002 a 2342/2002, která stanoví pravidla týkající se promlčení, která se použijí na nároky Unie vůči třetím osobám.

95 V této souvislosti Tribunál, jak vyplývá z bodu 89 tohoto rozsudku, správně konstatoval, že žádné ustanovení unijního práva nevymezuje lhůtu, v níž musí být výzva k úhradě, tj. akt, jehož prostřednictvím je dlužník vyrozuměn o stanovení pohledávky orgánu Unie, oznámena dlužníkovi.

96 Z judikatury Soudního dvora však vyplývá, že za takových okolností mají orgány Unie podle zásady právní jistoty povinnost, aby svou pravomoc vykonaly v přiměřené lhůtě (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 24. září 2002, Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, C-74/00 P a C-75/00 P, EU:C:2002:524, body 139 až 141 a citovaná judikatura, ze dne 28. února 2013, Přezkum Arango Jaramillo a další v. BEI, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, bod 28, jakož i ze dne 13. listopadu 2014 Nencini v. Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, body 47 a 48), jak rovněž uvedl Tribunál v bodě 81 napadeného rozsudku.

97 Z toho vyplývá, že se Tribunál v bodech 81 až 87 napadeného rozsudku vzhledem k neexistenci úpravy v použitelných ustanoveních a s ohledem na okolnosti projednávaného případu správně vyjádřil k argumentům navrhovatele vycházejícím z opožděného jednání Parlamentu při stanovení pohledávek, které Parlament vůči navrhovateli uplatňoval, i z hlediska zásady přiměřené lhůty.

98 Proto, a není nutné rozhodovat o návrhu na nahrazení odůvodnění napadeného rozsudku, jak se domáhá Parlament, je třeba zamítnout námitky Parlamentu uvedené v bodě 92 tohoto rozsudku a posoudit opodstatněnost čtvrté části čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatele, v němž posledně uvedený vytýká Tribunálu, že nesprávně zohlednil dosah zásady přiměřené lhůty.

99 V této souvislosti je třeba uvést, že přiměřenost lhůty musí být posuzována v závislosti na všech okolnostech každé věci, a zejména na významu sporu pro dotčenou osobu, složitosti věci, jakož i jednání dotčených účastníků řízení (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. července 2004, Španělsko v. Komise, C-501/00, EU:C:2004:438, bod 53, ze dne 7. dubna 2011, Řecko v. Komise, C-321/09 P, EU:C:2011:218, bod 34, jakož i ze dne 28. února 2013, Přezkum Arango Jaramillo a další v. BEI, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, bod 28 a citovaná judikatura).

100 Přiměřenost lhůty totiž nemůže být stanovena odkazem na konkrétní maximální délku určenou abstraktním způsobem (rozsudky ze dne 7. dubna 2011, Řecko v. Komise, C-321/09 P, EU:C:2011:218, bod 34, jakož i ze dne 28. února 2013, Přezkum Arango Jaramillo a další v. BEI, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, body 29 a 30).

101 Ve vztahu ke konkrétním okolnostem projednávaného případu Soudní dvůr již upřesnil, že článek 73a nařízení č. 1605/2002, který v zásadě odpovídá obsahu článku 81 nařízení č. 966/2012, má časově omezit možnost vymáhat pohledávky Unie vůči třetím osobám, aby byla splněna zásada řádného finančního řízení, a za tímto účelem stanovuje pětiletou lhůtu, a že článek 85b nařízení č. 2342/2002, který odpovídá čl. 93 odst. 1 nařízení v přenesené pravomoci č. 1268/2012, stanoví, že tato lhůta počíná běžet dnem uplynutí lhůty oznámené dlužníkovi ve výzvě k úhradě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. listopadu 2014, Nencini v. Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, bod 45).

102 S ohledem na tento článek 73a bylo konstatováno, že pokud znění použitelných ustanovení o lhůtě pro oznámení výzvy k úhradě orgánem Unie neuvádějí nic, je třeba tuto lhůtu v zásadě považovat za nepřiměřenou, pokud k tomuto sdělení dojde po více než pěti letech od okamžiku, kdy byl orgán za obvyklých okolností schopen uplatnit svůj nárok (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. listopadu 2014, Nencini v. Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, bod 48 a 49).

103 V této souvislosti je třeba mít za to, že s ohledem na čl. 78 odst. 1 a 2 nařízení č. 966/2012, jakož i na články 81 a 82 nařízení v přenesené pravomoci č. 1268, je schopen orgán Unie za obvyklých okolností uplatnit svůj nárok od okamžiku, kdy má k dispozici podklady, které umožňují identifikovat danou pohledávku jako jistou, o stanovené pevné částce a splatnou, nebo mohl mít takové podklady k dispozici, jednal-li by s vynaložení požadované péče.

104 V této souvislosti je třeba upřesnit, že doba více než pěti let, která uplynula mezi datem, k němuž by orgán měl být za obvyklých okolnosti schopen uplatnit svůj nárok, a dnem oznámení výzvy k úhradě, sama o sobě automaticky nezakládá porušení zásady přiměřené lhůty. S ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 99 tohoto rozsudku je totiž třeba rovněž ověřit, zda lze takovou dobu vysvětlit konkrétními okolnostmi projednávaného případu.

105 Soudní dvůr, jak je uvedeno v bodě 49 rozsudku ze dne 13. listopadu 2014, Nencini/Parlament (C-447/13 P, EU:C:2014:2372), však odkazuje k pětileté lhůtě, které se tento bod týká, nikoli jako k maximální lhůtě, při jejímž překročení by muselo být oznámení výzvy k úhradě učiněné orgánem adresované dlužníkovi bez ohledu na okolnosti projednávané věci považováno za učiněné v nepřiměřené lhůtě, ale na podporu vyvratitelné domněnky uvedené v bodě 102 tohoto rozsudku.

106 Stejně tak oznámení takové výzvy k úhradě ve lhůtě kratší než pět let ve věci nižší složitosti, jež by byla významná pro dlužníka nebo v níž by unijní orgán nevynaložil náležitou péči, zejména pokud jde o získání podkladů, které mu umožňují stanovit pohledávku jako jistou, o stanovené pevné částce a splatnou, by nemuselo být nutně v souladu s požadavky zásady přiměřené lhůty. Za takového předpokladu by bylo na dlužníkovi, aby prokázal nepřiměřenost takové lhůty kratší pěti let.

107 V projednávané věci Parlament sporným rozhodnutím usiloval o to, aby od dlužníka získal nazpět dodatečnou částku, kterou dlužníkovi vyplatil jako náhrady za parlamentní asistenci, která doplňovala částku, která byla vymáhána na základě rozhodnutí generálního tajemníka o výzvě k refundaci ze dne 4. března 2009. Tato výzva k refundaci byla přijata poté, co úřad OLAF poskytl dne 14. října 2011 závěrečnou zprávu, z níž vyplývá, že žádný ze tří asistentů navrhovatele nevykonával činnosti parlamentní asistence. Za těchto okolností je třeba mít za to, že Parlament v projednávané věci měl možnost nárokovat pohledávku ve smyslu upřesněném v bodě 103 tohoto rozsudku k datu vydání této zprávy. Vzhledem k tomu, že Parlament vystavil spornou výzvu k úhradě dne 5. července 2013, nelze lhůtu, v níž Parlament vyrozuměl navrhovatele, považovat za nepřiměřenou.

108 V souladu s judikaturou připomenutou v bodě 99 tohoto rozsudku proto Tribunál mohl konstatovat, aniž se dopustil nesprávného právního posouzení, že Parlament přijetím sporného rozhodnutí a sporné výzvy k úhradě neporušil povinnosti, které pro něj vyplývají na základě zásady přiměřené lhůty, s ohledem na okolnosti případu, zejména na okolnosti týkající se jednání a náležité péče na straně unijních orgánů v rámci vedení postupu, který vedl k přijetí tohoto rozhodnutí a této výzvy k úhradě.

109 S ohledem na výše uvedené je čtvrtá část čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku vzneseného navrhovatelem na podporu kasačního opravného prostředku neopodstatněná.

110 Čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku musí být tudíž v plném rozsahu zamítnut.

K pátému důvodu kasačního opravného prostředku

111 V rámci pátého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatel vytýká Tribunálu, že zamítl jeho návrh, kterým se domáhal neplatnosti sporné výzvy, přestože měl uznat, že částky vymáhané sporným rozhodnutím jsou promlčené, a kvůli tomu měl prohlásit tuto výzvu za neplatnou.

112 Parlament tvrdí, že argumenty, které navrhovatel v rámci tohoto důvodu kasačního opravného prostředku předkládá, jsou pouhým zopakováním argumentů předložených před Tribunálem. Tyto argumenty je podle jeho názoru každopádně třeba odmítnout, neboť navrhovatel nesprávně tvrdí, že nárok na zpětné získání částek, jichž se sporné rozhodnutí týká, je promlčen.

113 Pokud jde o pátý důvod kasačního opravného prostředku, stačí uvést, že zamítnutí čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku, který vychází z porušení pravidel o promlčení a zásady přiměřené lhůty, v důsledku znamená, že je třeba ze stejných důvodů zamítnout i pátý důvod kasačního opravného prostředku.

114 Vzhledem k tomu, že žádnému z důvodů kasačního opravného prostředku nemůže být vyhověno, musí být tento opravný prostředek zamítnut v plném rozsahu.

K nákladům řízení

115 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný.

116 Podle čl. 138 odst. 1 stejného jednacího řádu, který se použije na základě čl. 184 odst. 1 jednacího řádu na řízení o kasačním opravném prostředku, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

117 Vzhledem k tomu, že Parlament požadoval náhradu nákladů řízení a navrhovatel neměl ve věci úspěch, je důvodné uložit posledně uvedenému náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Jean-Charles Marchiani ponese náklady řízení.

Podpisy.